Design, simulation and fabrication of perovskite solar cell based on V₂O₅/Ag/WO₃ transparent electrode

Madineh Nejadzangeneh¹, Mohsen Ghasemi^{*,2,3}, Seyed Mohammad Bagher Ghorashi¹

¹Department of Laser and Photonics, Faculty of Physics, University of Kashan, Kashan, Iran ²Department of Physics, Faculty of Sciences, Shahrekord University, Shahrekord, Iran ³Nanotechnology Research Institute, Shahrekord University, Shahrekord, Iran

Received: 28.11.2021 Final revised: 24.11.2022 Accepted: 06.02.2023 Doi: 10.22055/jrmbs.2023.18129

Abstract

In this research, using the characteristic matrix theory, the three-layer $V_2O_5/Ag/WO_3$ (VAW) electrode as a transparent conductive structure is designed and its optimal structure is determined. perovskite solar cell based on a VAW three-layer electrode Then, а with Glass/V₂O₅/Ag/WO₃/PEDOT:PSS/CH₃NH₃PbI₃/PCBM/Al structure is considered and the optical properties of the perovskite solar cell are investigated using the transfer matrix method (TMM). In the following, it is shown that the effects of changing the thickness of the WO_3 layer on the optical properties of the three-layer VAW and the perovskite solar cell based on the VAW electrode are more significant than the effects of changing the thickness of the layer V_2O_5 . The maximum short circuit current density (19.3 mA/cm²) in the perovskite solar cell based on the VAW electrode was obtained for the thicknesses of the V_2O_5 layer of 40 nm and WO₃ layer of 55 nm, which is 12.2% higher than the calculated value for perovskite solar cell based on ITO electrode (17.2 mA/cm²). Finally, the perovskite solar cell based on the optimized VAW electrode was fabricated and the results showed that this solar cell has better performance than solar cell based on the commercial ITO electrode.

Keywords: Transparent conductive electrode, Dielectric/metal/dielectric, Perovskite solar cell, Simulation, Shortcut circuit current density

مجلهٔ پژوهش سیستمهای بسذرهای، دورهٔ۱۳، شمارهٔ۱، بهار ۱۴۰۲

۱۸

طراحی، شبیهسازی و ساخت سلول خورشیدی پروسکایتی بر پایه الکترود شفاف V2O5/Ag/WO3

مدینه نژاد زنگنه^۱، محسن قاسمی^{۳٬۳}٬۳ سید محمدباقر قریشی^۱ ۱ گروه لیزر و فوتونیک، دانشکده فیزیک، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران ۲ گروه فیزیک، دانشکده علوم، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران ۲ پژوهشکده فناوی نانو، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران

دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۰۷ ویرایش نهائی: ۱۴۰۱/۰۹/۰۳ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ Doi: <u>10.22055/jrmbs.2023.18129</u>

چکیدہ

در این پژوهش الکترود سهلایهای (VAW) V2O5/Ag/WO3 (VAW) دمعنوان یک ساختار رسانای شفاف با استفاده از روش ماتریس مشخصه طراحی و ساختار بهینهٔ آن تعیین میشود. سپس یک سلول خورشیدی پروسکایتی بر پایهٔ الکترود سه لایهای VAW با ساختار Glass/V2O5/Ag/WO3/PEDOT:PSS/CH₃NH₃PbI3/PCBM/Al در نظر گرفته میشود و با استفاده از فرمول بندی ماتریس انتقال، ویژگیهای اپتیکی سلول خورشیدی پروسکایتی بررسی میشود. در ادامه نشان داده میشود که اثر تغییر ضخامت لایه WO3 روی ویژگیهای اپتیکی سلول خورشیدی پروسکایتی بررسی میشود. در ادامه نشان داده میشود که اثر تغییر ضخامت تغییر ضخامت لایهٔ دی الکتریک TAV و سلول خورشیدی پروسکایتی بر پایهٔ الکترود WAV چشمگیرتر از اثر تغییر ضخامت لایهٔ دی الکتریک 205 است. مقدار بیشینهٔ چگالی جریان مدار کوتاه ۱۹٬۳mA/cm² در سلول خورشیدی پروسکایتی، برای ضخامت لایه اکسید وانادیوم ۴۰ نانومتر و ضخامت لایهٔ اکسید تنگستن ۵۵ نانومتر بهدست آمد که از مقدار محاسبه شده برای سلول خورشیدی پروسکایتی با الکترود TTO (۱۷/۲ mA/cm²)، ۲۰/۲۱ بیشتر است. در نهایت سلول خورشیدی پروسکایتی بر پایهٔ الکترود بهینه شده WAW ساخته شد و نتایج نشان دادند که این سلول خورشیدی کار آیی بهتری نسبت به سلول خورشیدی بر پایهٔ الکترود بهینه شده WAW ساخته شد و نتایج نشان دادند که این سلول خورشیدی کارآیی بهتری نسبت به سلول

کلیدواژگان: الکترود رسانای شفاف، دی الکتریک/فلز/دی الکتریک، سلول خورشیدی پروسکایتی، شبیهسازی، چگالی جریان مدار کو تا**ه**

مقدمه

پروسکایتهای هیبریدی آلی-معدنی بهدلیل ویژگیهایی نظیر گاف نواری قابل تنظیم، ضریب جذب بالا، تحرکپذیری و طول پخش زیاد حاملها و همچنین قیمت پایین، گزینهٔ مناسبی برای استفاده در سلولهای خورشیدی هستند [۳–۱]. سلولهای خورشیدی پروسکایتی در سالهای اخیر به سرعت رشد

کردهاند و بازدهٔ تبدیل توان گزارش شده برای آنها به ۲۵ درصد رسیده است [۴]. یکی از پارامترهای مهم برای دستیابی به سلولهای خورشیدی پروسکایتی با بازدهٔ بالا، ویژگیهای الکترود شفاف آنهاست [۵]. الکترودهای شفاف باید همزمان رسانایی سطحی و شفافیت اپتیکی بالایی داشته باشند. اکسید ایندیوم آلاییده شده با قلع '(ITD) مرسومترین و در

¹ Indium Tin Oxide

باز نشر این مقاله با ذکر منبع آزاد است. این مقاله تحت مجوز کریتیو کامنز تخصیص ۴٫۰ بینالمللی می،اشد

^{*} نويسنده مسئول: ghasemi.mohsen@sku.ac.ir

شفافیت اپتیکی این ساختارها را کنترل کرد [۶]. ساختارهای متقارن دیالکتریک/فلز/دیالکتریک مانند AZO/Ag/AZO. .WO₃/Ag/WO₃ ر TiO₂/Ag/TiO₂ ،SnO₂ ،MoO₃/Metal/MoO₃ برخى ساختارهاى نامتقارن نظير WO₃/Ag/SnO₂ و WO3/Ag/MoO3 بهعنوان الكترود شفاف گزارش شده است [١٧–١١]. در این پژوهش الکترود چند $V_2O_5/Ag/WO_3$ (VAW) لايه اى با ساختار نامتقارن بهعنوان یک الکترود جایگزین مناسب برای ITO برای اولین بار طراحی میشود. از پنتاکسید وانادیوم(V2O5) بهخاطر ضريب شكست بالا، شفافيت بالا در ناحيه مرئی و ثبات شیمیایی استفاده شده است [۱۸]. لایهٔ Ag بهخاطر رسانندگی بالا و جذب کمتر در ناحیهٔ مرئی نسبت به بقية فلزات انتخاب شده است [١٩]. لاية اکسید تنگستن WO3 علاوه بر داشتن شفافیت بالا، دارای تابع کار مناسب و تحرکپذیری بالای حامل بار است که می تواند نقش لایهٔ بافر مناسب بین آند و لایهٔ آلى انتقال دهندهٔ حفره را بازي كند [۲۰]. علاوه بر اين WO₃ بەعلت داشتن گاف نوارى بالا مى تواند سدى برای جریان الکترونها شود و در نتیجه بهعنوان لایهٔ سدكنندهٔ الكترون نيز مي تواند ايفاي نقش كند [٢١]. با استفاده از چارچوب اپتیک لایههای نازک و نظریهٔ ماتریس مشخصه، ویژگیهای اپتیکی چند لایهای V2O5/Ag/WO3 را پیش بینی و محاسبه میکنیم. در ادامه، با استفاده از روش اسمیت و فرمولبندی ماتریس انتقال، ویژگیهای اپتیکی یک سلول خورشیدی پروسکایتی با الکترود بهینه شده V₂O₅/Ag/WO₃ تعيين و تجزيه و تحليل مي شود. در نهايت سلول خورشيدي پروسکايتي بهينه شده بر پايهٔ الکترود VAW ساخته شده و با سلول خورشیدی پروسکایتی بر پایهٔ الکترود مرسوم و تجاری ITO مقایسه می شود.

دسترس ترین الکترود شفاف با ویژگیهای اپتیکی و الكتريكي مناسب است [۶]. با اين حال شكننده است و ویژگیهای آن در دمای بالا تغییر میکند که کاربرد آن را برای ادوات انعطافپذیر محدود میکند. علاوه بر این ذخیرهٔ ایندیوم محدود است و استفاده از ITO بهمعنی تحلیل بیشتر ایندیوم در آیندهٔ نزدیک است [۷]. اکسید قلع آلاییده شده با فلوئور((FTO)، هم یکی دیگر از الکترودهای شفاف مورد استفاده در سلولهای خورشیدی پروسکایتی است که دارای مقاومت سطحی نسبتاً پايين است [۵]. اكسيدهاي فلزي شفافيت خوبي در ناحیهٔ مرئی دارند ولی رسانندگی سطحی خوبی از خود نشان نمیدهند و فرآیند آلایش برای بالا بردن رسانندگیشان هم فرآیندی دما بالاست [۸]. لایههای فلزى بسيار نازك هم علىرغم داشتن مقاومت سطحي پایین، شفافیت پایینی در ناحیهٔ مرئی دارند و پایداری محیطی آنها نیز کم است [۸]. نانولولههای کربنی و گرافن هم با وجود داشتن انعطاف پذیری خوب، نسبت به ITO مقاومت الكتريكي بالايي دارند [۹،۱۰]. ساختارهای چندلایهای دیالکتریک/فلز/دیالکتریک که در دیودهای نورگسیل آلی و سلولهای خورشیدی آلی مورد استفاده قرار گرفتهاند، گزینههای رقابتی برای جایگزینی الکترود ITO بهشمار میروند [۱۱]. این ساختارها ویژگیهای امیدوارکنندهای نظیر خواص الكتريكي و اپتيكي قابل تنظيم از طريق تغيير ضخامت و جنس مواد، انباشت در دمای محیط، پایداری مکانیکی قابل انعطاف، یکنواختی سطحی قابل قبول و پایداری دمایی مناسب دارند. رسانایی الکتریکی این چند لايهاىها اغلب به ضخامت فلز بستگى دارد كه براى گذار از جزایر مجزا به لایهٔ پیوسته باید ضخامت لایهٔ فلزي در حدود ۲۰-۱۰ نانومتر انتخاب شود. با انتخاب مواد مناسب و ضخامت لايه هاي دي الكتريك مي توان

¹ -Fluorine-doped tin oxide

تئورى

در این بخش ابتدا ویژگیهای الکترواپتیکی سه لایهای دیالکتریک/فلز/دیالکتریک '(DMD) بهتنهایی و سپس ویژگیهای سلول خورشیدی با الکترود شفاف DMD فرمولبندی می شود.

ویژگیهای الکترواپتیکی چند لایه دیالکتریک/فلز/دیالکتریک

ايتيكي ويژ گې هاي چندلايەايھاي دىالكتريك/فلز/دىالكتريك را مى توان با استفاده از ايتيك لايههاي نازك و تئوري ماتريس مشخصه بررسي و تحلیل کرد. در این تئوری فرض میشود که تمام لایه های انباشت شده تخت و همگن هستند، نور از یک زيرلايه نيمه بينهايت كه در آن ضخامت زيرلايه از لایههای روی آن بسیار بزرگتر است در راستای عمود وارد ساختار چندلایهای می شود و کل ساختار توسط هوا احاطه شده است. این مدل بعد از وارد کردن ضريب شكست مختلط و ضخامت هر لايه بهعنوان دادههای ورودی، امکان محاسبهٔ طیف تراگسیل، بازتاب و جذب کل ساختار چندلایهای را فراهم میکند [۲۲]. براساس این تئوری، برای ساختارهای چندلایهای که نور از چندین مرز عبور میکند، رابطهٔ بین موج فرودی و عبوری بهصورت زیر است:

$$\begin{pmatrix} B \\ C \end{pmatrix} = \begin{cases} \prod_{r=1}^{k} \begin{bmatrix} \cos \delta_r & \frac{i \sin \delta_r}{\eta_r} \\ i \eta_r \sin \delta_r & \cos \delta_r \end{bmatrix} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ \eta_m \end{bmatrix}$$

که در آن k تعداد لایههاست. δ_r ضخامت فازی و η_r گذرایی اپتیکی مختلط هر لایه است که بهصورت زیر تعریف میشوند:

$$\delta_r = \frac{2\pi}{\lambda} N_r \cos \theta_r$$

در نهایت ضریب عبور و بازتاب بهصورت زیر محاسبه می شوند:

 $\begin{cases} N_r \cos \theta_r = (n_r - ik_r) \cos \theta_r \ s$ قطبش $\frac{N_r}{\cos \theta_r} = rac{(n_r - ik_r)}{\cos \theta_r}$ وقطبش وقطبش و

٣

$$T = \frac{4\eta_0 Re(\eta_m)}{(\eta_0 B + C)(\eta_0 B + C)^*}$$
 *

که اندیس 0 مربوط به محیط ورودی و اندیس m مربوط به زیرلایه است [۲۳]. مقاومت سطحی ساختار چندلایهای رسانای شفاف هم از معادله زیر قابل محاسبه است:

که در آن R بازتاب در ناحیهٔ فروسرخ، R_{sh} مقاومت سطحی، ۲۷۷۵=۲۵ امپدانس فضای آزاد است. رابطهٔ ناشی از بازتاب در ناحیهٔ فروسرخ توسط الکترونهای رسانش است. در اینجا بازتاب در طولموج ۱۷۰۰ نانومتر میتواند بهعنوان معیاری برای بازتاب در ناحیهٔ فروسرخ بهکار برده شود [۲۴]. ضریب شایستگی^۲ برای بررسی و مقایسهٔ عملکرد لایههای رسانای شفاف تعریف شده است و شاخص مهمی است که رابطهٔ بین خواص الکتریکی و اپتیکی پوششهای رسانای شفاف

² Figure of Merit

 η_r

ورودی به لایههای ۱ تا m که بین محیط شفاف و زیرلایه ساندویچ شدهاند را نشان میدهد. در هر نقطه x داخل ساختار در لایهٔ [ام در نظر گرفته میشود و میدان الکتریکی از مؤلفهٔ مثبت (x)⁺ *E*_j و یک مؤلفهٔ منفی (x)⁻ *E*_j تشکیل شده است. در فصل مشترک لایهٔ i و له انتشار میدان الکتریکی بهوسیلهٔ ماتریس مرزی *I*_{jk} بهصورت زیر توصیف میشود:

$$I_{jk} = \frac{1}{t_{jk}} \begin{bmatrix} 1 & r_{jk} \\ r_{jk} & 1 \end{bmatrix}$$

که t_{jk} و r_{jk} بهترتیب ضرایب بازتاب و عبوری برای یک موج تخت در مرز بین لایهٔ j و k است. از طرف دیگر با انتشار نور در لایه تغییر فاز بهوجود میآید که با ماتریس انتقال فاز بهصورت زیر توصیف می شود:

$$I_j = \begin{bmatrix} e^{-ik_j d_j} & 0\\ 0 & e^{ik_j d_j} \end{bmatrix}, k_j = \frac{2\pi N_j \cos \theta_j}{\lambda}$$

که *b_j و N_j ضریب* شکست مختلط و ضخامت لایهٔ *ز*ام و ₍θ زاویهٔ شکست نور در لایه *ز*ام است. رابطهٔ میدان الکتریکی محیطهای پیرامون (لایههای خارجی 0 ام و ۱m+1م) بهصورت زیر محاسبه می شود:

$$\begin{bmatrix} E_0^+ \\ E_0^- \end{bmatrix} = S \begin{bmatrix} E_{m+1}^+ \\ E_{m+1}^- \end{bmatrix}$$
 ۱۱
که S ماتریس انتقال کل ساختار است و با ضرب
ماتریس های انتقال به صورت زیر به دست می آید:

$$\begin{split} \mathbf{S} &= \begin{bmatrix} S_{11} & S_{12} \\ S_{21} & S_{22} \end{bmatrix} = \\ & \left(\prod_{\nu=1}^{m} I_{(\nu-1)\nu} \, L_{\nu} \right) I_{m(m+1)} & \text{if} \\ & \text{old} \quad \mathbf{S} \\ & \text{ol$$

را نشان میدهد. این کمیت توسط هاک^ا بهصورت زیر تعریف شده است [۲۵]:

T_{av} میانگین عبور اپتیکیِ الکترود شفاف در گسترهٔ طول موج نور خورشید است که بهصورت زیر محاسبه میشود:

$$T_{av} = \frac{\int T(\lambda) u_{AM1.5}(\lambda) d\lambda}{\int u_{AM1.5}(\lambda) d\lambda} \qquad \qquad \wedge$$

شکل۱. ساختار چند لایه و میدانهای الکتریکی داخل آن.

ویژگیهای اپتیکی سلولهای خورشیدی پروسکایتی مبتنی بر الکترود چند لایه دیالکتریک/فلز/دیالکتریک

با استفاده از روش ماتریس انتقال و بر اساس مدل پترسون [۲۶] می توان خصوصیات اپتیکی سلول خورشیدی پروسکایتی را پیش بینی کرد. این روش فرض می کند تمام لایه ها همگن و همسانگرد باشند، فصل مشترک لایه ها مسطح و موازی اند و موج فرودی را با امواج تخت توصیف می کند. شکل ۱ موج های

$$\begin{split} \left|E_{j}(x,\lambda)\right|^{2} &= \frac{n_{0}}{n_{j}} T_{DMD}(\lambda) \times \\ &\frac{e^{-\alpha_{j}x} + R_{m} e^{-\alpha_{j}\left(2d_{j}-x\right)} + 2\sqrt{R_{m}} \cos\left[\frac{4\pi n_{j}}{\lambda}(d_{j}-x)\right]}{\left|1 - \sqrt{R_{m}} R_{DMD} e^{-\alpha_{j}d_{j}} e^{-i\Delta\varphi_{j}}\right|^{2}} \times \\ \Delta\varphi_{j} &= \varphi_{m} + \varphi_{DMD} + \sum_{i} \frac{4\pi n_{i}}{\lambda} d_{i}, \\ \alpha &= \frac{4\pi k}{\lambda} & \gamma. \end{split}$$

که T_{DMD} و R_{DMD} بهترتیب ضریب عبور و بازتاب از الکترود سه لایه $arphi_{DMD}$ و $arphi_{DMD}$ بهترتیب اختلاف فاز ناشی از بازتاب از سطح الکترود فلزی و الكترود سه لايه DMD است. انديس i شامل لايههاي بين دو الكترود است (مانند لايهٔ انتقالدهندهٔ حفرهٔ ('HTL)، لاية فعال و لاية انتقال دهندة الكترون (ETL')) [۲۸]. هنگامی که در سلولهای خورشیدی لايهٔ فعال توسط دو الكترود بازتابنده ساندويچ مي شود، میکروکاواک نوری تشکیل میشود. بهمنظور دستیابی به یک تشدید قوی در یک ساختار میکروکاواکی، ضخامت لاية فعال بايد قابل مقايسه يا كوچكتر از طول موج نور مرئی باشد. در کاواک ممکن است تداخل سازنده یا مخرب رخ دهد. در اینجا برای یک طول موج معین ۵، شرایط تشدید نوری زمانی رخ میدهد که که منجر بهبیشینهٔ جذب در لایهٔ $\Delta arphi_j = m^{\lambda}/_2$ جاذب می شود [۳]. تغییر در هر کدام از لایههای بین دو الکترود فلزی منجر به تغییر ساختار کاواک و ویژگیهای آن می شود. با استفاده از رابطهٔ ۱۹ می توان متوسط انرژی جذب شده در واحد زمان را بهصورت زير بەدست آورد:

$$Q(x,\lambda) = \frac{1}{2}c\epsilon_0 \alpha n |\mathbf{E}(x,\lambda)|^2$$
۲۱
و در حالت ایدهآل چگالی جریان مدار کوتاه نیز
بهصورت زیر قابل محاسبه است [۲۹]:

E₀⁺ میدان الکتریکی نور ورودی از محیط پیرامون است. ⁺t_j و "r_j بهترتیب ضرایب عبور و بازتاب مختلط لایهٔ زام هستند و بهصورت زیر محاسبه می شوند:

$$t_j^+ = \left[S_{j11}' + S_{j12}' r_j^{"} e^{-2ik_j d_j}\right]^{-1} \qquad (4)$$

$$r_{j}^{"} = \frac{S_{j11}}{S_{j11}^{"}}$$

ز و "S و "S به ترتیب ماتریس های انتقال مجموعه لایه های قبل و بعد لایهٔ زام هستند و به صورت زیر تعیین می شوند:

در واقع $jS_{\ell} = [S_{\ell} - S_{\ell}]^{2}$ ماتریس های انتقال جزئی اند که به صورت $S_{\ell} = S_{j} + S_{\ell} = S_{\ell}$ با ماتریس انتقال کل مرتبط اند [۲۷]. با جای گذاری روابط ۱۴ و ۱۵ در رابطهٔ ۱۳ میدان الکتریکی در نقطهٔ x در لایه jام می تواند به صورت زیر بازنویسی شود:

$$E_{j}(x) = \frac{S_{j11}^{"}e^{-ik_{j}(d_{j}-x)} + S_{j21}^{"}e^{ik_{j}(d_{j}-x)}}{S_{j11}'S_{j11}'e^{-ik_{j}d_{j}} + S_{j12}'S_{j21}'e^{ik_{j}d_{j}}} E_{0}^{+}$$

$$E_{0}^{+}$$

$$E$$

² Electron transport layer-

¹- Hole transport layer

که در آن h ثابت پلانک، c سرعت نور در خلأ و e بار الکترون است.

شکل۲. طرح نمادین سلول خورشیدی شبیهسازی شده.

نتايج شبيهسازى

ساختار کلی سلول خورشیدی بررسی شده در این پژوهش در شکل ۲الف نشان داده شده است. در این سلول خورشیدی با ساختار معکوس، سهلایهای (VAW) V2O5/Ag/WO3 (VAW) دیالکتریک/فلز/دیالکتریک (DMD) دیالکتریک/فلز/دیالکتریک (DMD)، دیالکتریک/فلز/دیالکتریک (DMD) دمالکتریک الکترون و لایهٔ (HTL)، لایهٔ پروسکایت CH3NH3PbI3 به عنوان لایهٔ فعال، PCBM به عنوان لایهٔ انتقال دهندهٔ الکترون و لایهٔ فعال، PCBM به عنوان لایهٔ انتقال دهندهٔ الکترون و لایهٔ الک کاتد است. در تمام مراحل شبیه سازی قسمت های بعد، تنها ضخامت لایه های سهلایه ای مصورتی که در شکل ۲ نشان داده شده، ثابت است.

شکل۳. ثوابت اپتیکی مواد استفاده شده در این مطالعه، (الف)ضریب شکست حقیقیn (ب) ضریب خاموشی k [۳۷–۳۲ و ۳۰].

شبیه سازی های این پژوهش در نرم افزار Mathcad انجام شده است و ضرایب شکست لایه ها بر حسب طول موج و ضخامت هر لایه به عنوان ورودی های مسئله هستند. ضرایب شکست مختلط مورد استفاده در این کار از مقالات تجربی مراجع [۳۵-۳۰و ۲۸] استخراج و در شکل ۳ نمایش داده شده است.

شکل؛ تغییرات ضریب عبور متوسط در ناحیه مرئی T_{av} نسبت به تغییر ضخامت لایههای V₂O₅ و WO₃ برای مقادیر مختلف ضخامت لایه نقره.

بھینەسازی خواص اپتیکی سەلايەای VAW

یکی از پارامترهای مهم برای بررسی کیفیت الکترود شفاف، شفافیت آنها در ناحیهٔ مرئی است. در اینجا ضريب عبور نور وقتى از سمت زيرلايهٔ شيشهاي وارد سەلايەاي V2O5/Ag/WO3 (VAW) مىشود و از لايە PEDOT:PSS خارج می شود محاسبه و ضریب عبور متوسط در ناحیهٔ مرئی T_{av} بهینه میشود. شکل۴ ضريب عبور در ناحيهٔ مرئي را برحسب تغيير ضخامت لايه های دی الکتریک V2O5 و WO3 نشان می دهد، در حالى كه براى هر كدام از شكل ها ضخامت لايهٔ فلزى Ag ثابت است. همانطور که برای همهٔ ضخامتهای Ag، بیشینه T_{av} زمانی اتفاق میافتد که ضخامت لایهٔ اکسید وانادیوم ۴۰نانومتر و ضخامت لایهٔ اکسید تنگستن ۴۰نانومتر باشد، يعنى با تغيير ضخامت لايه Ag، ضخامت های بهینه V2O5 و WO3 تغییر نمی کند ولی مقدار تراگسیل متوسط بیشینه در ناحیهٔ مرئی و در نتيجهٔ ضريب شايستگي تغيير ميکند.

شکل۵. تغییرات ضریب شایستگی با تغییر ضخامت لایهٔ نقره را وقتی که ضخامت لایه V2Os، ۴۰نانومتر و ضخامت لایه WO3، ۴۰نانومتر.

ضخامتی از Ag که در آن ضریب شایستگی ماکزیمم می شود، می بایست محاسبه شود. شکل ۵ تغییرات ضریب شایستگی با تغییر ضخامت لایهٔ نقره را وقتی که ضخامت لایه VA20، ۴۰ نانومتر و ضخامت لایه WO3، ۴۰ نانومتر باشد نشان می دهد و مشخص است ضخامت ۱۰ نانومتر لایهٔ نقره، بیشترین مقدار ضریب شایستگی را دارد. پس ساختار بهینه سه لایه ای VAW برای داشتن همزمان شفافیت اپتیکی بالا و مقاومت سطحی است.

تأثیر ضخامت لایههای WO3 و V2O5 بر ویژگیهای سلول خورشیدی پروسکایتی بر پایه الکترود VAW

در قسمت قبل ویژگی اپتیکی سه لایهای VAW بهتنهایی بررسی شد، در حالیکه برای تکمیل بررسی مؤثر بودن الکترود شفاف VAW برای استفاده در سلول خورشیدی باید ویژگیهای سلول خورشیدی پروسکایتی با این الکترود نیز بررسی شود. شکل۶ طیف جذب در لایهٔ فعال سلول خورشیدی پیشنهادی را نشان میدهد که در نمودار ۱۹لف ضخامت لایه V2O5 و Ag ثابت و برابر مقدار بهینه بهدست آمده در قسمت قبل، یعنی بهترتیب ۴۰ و ۱۰نانومتر در نظر گرفته شده

شکل۶. جذب محاسبه شده در لایهٔ فعال سلول خورشیدی پروسکایتی مورد بررسی ا**لف**: برای ضخامتهای متفاوت لایه WO₃ ب: برای ضخامتهای متفاوت لایه V₂O₅.

میانگین جذب در لایهٔ فعال پروسکایت در محدودهٔ طول موج از ۴۰۰ تا ۵۰۰ نانومتر به عنوان تابعی از ضخامت لایه های 205 و WO3 در شکل ۷ نشان داده شده است. همان گونه که مشخص است بیشینهٔ میانگین جذب (۷۳٫۷ درصد) در ضخامت ۴۰ نانومتر لایهٔ 205 و ۵۰ نانومتر لایهٔ WO3 رخ می دهد. مشاهده می شود برای یک ضخامت ثابت ۵۰ نانومتر از WO3، وقتی ضخامت لایهٔ 205 صفر تا صد نانومتر تغییر می کند، میانگین جذب در محدودهٔ ۲۳–۶۰ درصد تغییر می کند فضخامت لایه دW3 صفر تا صد نانومتر از دV20، وقتی میانگین جذب در محدودهٔ ۲۳–۶۰ درصد تغییر می کند ضخامت لایه دW3 صفر تا صد نانومتر تغییر می کند مند، فخامت ثابت ۴۰ نانومتر از کی کره، وقتی میانگین جذب در محدودهٔ ۲۳–۵۰ درصد تغییر می کند.

و ضخامت لایهٔ WO₃ تغییر می کند و در نمودار ۶ب ضخامت لايهٔ WO₃ و Ag ثابت و برابر مقدار بهينه بهدست آمده در قسمت قبل یعنی بهترتیب ۴۰ و ۱۰ نانومتر در نظر گرفته شده و ضخامت لایهٔ V2O5 تغییر میکند. همانگونه که دیده می شود با تغییر ضخامت لايه WO3 نسبت به حالت تغيير ضخامت لايه WO3 شکل طیف جذبی تغییرات بیشتری دارد (هم از لحاظ شدت پیک جذبی و هم طول موج پیک جذبی). در واقع جذب در لایهٔ جاذب سلول خورشیدی به تغییر ضخامت لايه WO3 حساس تر از تغيير ضخامت لايه V2O5 است. در رابطهٔ۱۹ ضریب بازتاب و تغییر فاز ناشی از بازتاب از سطح VAW لحاظ می شود. از آنجایی که عمدهٔ بازتاب از سطح VAW از مرز Ag/WO₃ رخ میدهد، پس تغییر در ضخامت لایه بهطور مستقیم در $arphi_{DMD}$ ظاهر می شود و در WO_3 نتيجه تغيير در ضخامت لايهٔ WO₃ مستقيم در ميدان الکتریکی، جذب و چگالی جریان مدار کوتاه اثرگذار است، در صورتی که تغییر در ضخامت لایه V2O5 فقط بهاندازهٔ تغییر در TDMD نمود پیدا میکند. لازم بهذکر است در سلول خورشیدی پروسکایتی بررسی شده در اينجا، لاية WO3 قبل از لاية آلي PEDOT:PSS قرار می گیرد و بهعنوان یک لایهٔ بافر و تزریق کننده حفره (HIL) باعث می شود لایه های Ag/WO3 از نظر تابع کار برای آند شدن مناسب باشند. برعکس، لایه V2O5 بيشتر براي تنظيم ويژگيهاي اپتيكي الكترود سه لايهاي استفاده مي شود [۳۶].

¹ Hole injection layer

ضخامت لایه WO₃ بیشتر از تغییر ضخامت لایه V₂O₅ حساس است.

شکل۷. میانگین جذب در لایهٔ فعال سلول خورشیدی پروسکایتی مورد بررسی در محدودهٔ طول موجی ۴۰۰ تا ۸۰۰ نانومتر برحسب تغییر ضخامت لایههای V₂O₅ و WO₃

شكل٨ تغييرات نسبى مجذور ميدان الكتريكي (نسبت به میدان فرودی E₀) در لایهٔ فعال سلول خورشیدی مورد مطالعه برحسب فاصله از مرز لايهٔ فعال/لايهٔ انتقال دهندهٔ حفره و بهطور نوعی برای طول موج ۶۰۰نانومتر را نشان میدهد. در شکل۸الف ضخامت لایه V2O5 ثابت و برابر ۴۰نانومتر در نظر گرفته شده و ضخامت لايهٔ WO3 تغيير مي کند، و در قسمت ۸ب ضخامت لایه WO3 ثابت ۴۰نانومتر در نظر گرفته شده و ضخامت لايه V2O5 تغيير ميكند. همانطور كه ديده می شود مجذور میدان الکتریکی در لایهٔ جاذب پروسکایتی روند نزولی دارد که این نشاندهندهٔ کاهش شدت در این لایه است. نکتهٔ دیگر اینکه توزیع فضایی مجذور ميدان الكتريكي در لايهٔ جاذب مستقل از ساختار DMD است و با تغییر ضخامت لایههای DMD تنها شدت میدان تغییر میکند. در رابطهٔ۱۹، توزیع فضایی مجذور میدان الکتریکی در صورت کسر

وجود دارد که توسط پارامترهای لایهٔ جاذب و کاتد فلزی تعیین می شود و نقش DMD تنها در تعیین شدت مجذور میدان الکتریکی است [۲۸]. با مقایسهٔ شکل ۸الف و ۸ب مشخص است که تغییر ضخامت لایه WO3 نسبت به تغییر ضخامت لایه 205 تأثیر بیشتری روی شدت میدان الکتریکی در لایهٔ جاذب دارد. لایهٔ WO3 یکی از لایههای میکروکاواک است و تغییر ضخامت آن طول کاواک را تغییر می دهد و در نتیجه انتظار داریم شدت میدان الکتریکی را تغییر دهد، ولی لایهٔ 205 تنها تأثیرش روی TDMD است.

شکل ۸ مجذور میدان الکتریکی نسبی (نسبت به میدان فرودی E₀) در طول موج ۶۰۰ نانومتر در لایهٔ جاذب سلول خورشیدی پروسکایتی مورد بررسی (الف) برای ضخامتهای متفاوت لایه WO₃ (ب) برای ضخامتهای متفاوت لایهٔ V₂O₅

Position in active layer (nm)

تغییرات چگالی جریان مدار کوتاه (J_{SC}) سلول خورشیدی طراحی شده برحسب تغییر ضخامت لایههای V₂O₅ و WO3 در شکل ۹ نشان داده شده بهمنظور بررسی عملکرد الکترود بهینه شده، سلول خورشیدی پروسکایتی با ساختار زیر:

Glass/V₂O₅(40nm)/Ag(10nm)/WO₃(55nm)/ PEDOT:PSS(50nm)/CH₃NH₃PbI₃(300nm)/ PCBM(30nm)/Al(100nm)

ساخته شد. ابتدا زیرلایههای شیشهای بهترتیب با استون، اتانول، متانول و دىكلرومتان بەمدت ١٠دقيقه در دستگاه آلتراسونیک تمیز شدند. پس از شستشو با آب مقطر، قبل از قرار دادن در محفظه خلأ با گاز نيتروژن خشک شدند. لايههای الکترود سه لايهای خلأ تحت V₂O₅/Ag/WO₃ ۵×۱۰^{-۵} میلی بار روی زیرلایه های تمیز شده و بدون شكستن خلأ بهصورت متوالى با استفاده از دستگاه تبخیر حرارتی (مدل TE302 ساخت شرکت یارنیکان صالح ایران) انباشت شدند. در طی انباشت، نرخ انباشت لايههاي WO3 و WO₅ ، •نانومتر بر ثانيه و Ag ۰۵/۰۵ نانومتر بر ثانیه انتخاب شدند. پس از لایهنشانی، الکترود سه لایهای در هوا و در دمای C°۱۸۰ بهمدت یک ساعت بازیخت شدند. برای این منظور، متوسط آهنگ افزایش دما تا رسیدن بهدمای C/min ،۱۸۰[°]C انتخاب شد و پس از رسیدن بهدمای مذکور ۶۰دقیقه در این دما فرآیند بازپخت انجام شد. مقاومت این الکترود با دستگاه گمانهٔ چهار نقطهای ۵٫۹ اهم بر مربع و میانگین ضریب عبور در ناحیه مرئی با دستگاه اسپكتروفوتومتر (مدلShimadzu-UV 3100) ١٨٨،٣ درصد اندازهگیری شد. بعد از آمادهسازی الکترود VAW، لاية انتقال دهندة حفره PEDOT:PSS با دستگاه لايەنشانى چرخشى (مدل VLC 409-G) روى الكترود VAW با سرعت ۳۲۰۰ دور بر دقيقه بهمدت ۶۰ ثانیه لایهنشانی شد و سیس بهمدت ۱۵دقیقه در دمای C°۱۵۰ خشک شد. برای لایهنشانی لایه

Jsc است. همان طوری که مشخص است بیشینه Jsc است. همان طوری که مشخص است بیشینه Jsc (۱۹/۳ mA/cm²) زمانی اتفاق می افتد که ضخامت لایهٔ WO3 ۵۵ انومتر لایهٔ WO3 ۵۵ انومتر الایهٔ WO3 ۵۵ انومتر عابت د مشاهده می شود برای یک ضخامت ثابت ۵۵ انومتر از WO3، وقتی ضخامت لایهٔ 20 مفر تا محد نانومتر تغییر می کند، Jsc در محدودهٔ ثابت ۴۰ نانومتر از V2O5، وقتی ضخامت لایهٔ WO3 مفر تا مد نانومتر از Sc NO3، وقتی ضخامت لایهٔ WO3 در محدودهٔ ثابت ۴۰ نانومتر از Sc NO3، وقتی ضخامت لایهٔ MO3 در محدودهٔ ۵۵ انومتر تغییر می کند، Jsc در محدودهٔ ثابت ۴۰ نانومتر از Sc NO3، وقتی ضخامت لایهٔ WO3 مفر تا مد نانومتر تغییر می کند، Jsc در محدودهٔ ثابت ۴۰ نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه WO3 مفر تا مد نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه Sc No3 مند محدودهٔ شابت ۴۰ نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه Sc No3، معنی مغز تا مد نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه Sc No3، محدودهٔ ثابت ۴۰ نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه Sc No3، معنی معنی معنی مغز تا مد نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه Sc No3، معنی معنی مغز تا مد نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه در محدودهٔ شابت ۴۰ نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه Sc No3، معنی مغز تا مد نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه No3، معنی معنی مغز تا مد نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه Isc No3، معنی معنی معنی مغز تا مد نانومتر از Jsc No3، وقتی ضخامت لایه Isc No3، معنی معنی معنی معنی معنی مناز از Tsc No3, ای Isc No3, می کند و این بدین معنی معنی معنی معنی مناز از یز از کنی No3, مثابه یعنی ساختار زیر:

Glass/ITO(120nm)/PEDOT:PSS(50nm)/CH 3NH3PbI3(300nm)/PCBM(30nm)/Al(100nm))

نیز انجام شد و مقدار ۱۷٫۲mA/cm² برای Jsc محاسبه شد. نتایج نشان میدهد که مقدار بیشینه Jsc محاسبه شده برای سلول خورشیدی مبتنی بر الکترود VAW (۱۹٫۳mA/cm²) بهاندازهٔ ۱۲٫۲٪ از سلول مبتنی بر لایههای ITO بیشتر است.

شکل۹. جریان چگالی مدار کوتاه *Jsc م*حاسبه شده سلول خورشیدی پروسکایتی برحسب تغییر ضخامت لایههای V₂O₅ و WO3.

پروسکایتی از روش دو مرحلهای استفاده شده است. در این روش ابتدا با روش لایهنشانی چرخشی با سرعت چرخش ۴۰۰۰ دور بر دقیقه محلول یدید سرب روی لایههای قبلی لایهنشانی شد و سپس با غوطهور كردن نمونهها درون محلول متيل أمونيوم يديد بهمدت ۵ دقیقه، لایهٔ پروسکایتی تشکیل میشود. در نهایت نمونههای آماده شده در دمای C^oC بهمدت ۲۰ دقیقه خشک شدند. روی لایهٔ پروسکایتی لایهٔ انتقال دهنده الکترون PCBM محلول در ۱ و ۲ دی کلروبنزن با دستگاه لایهنشانی چرخشی با سرعت ۱۲۰۰ دور بر دقیقه در مدت ۶۰ثانیه لایهنشانی شد. در آخر هم کاتد Al به ضخامت ۱۲۰نانومتر با استفاده از دستگاه تبخیر حرارتی در محفظهٔ خلاً لایه نشانی شد. برای مقایسه، یک سلول خورشیدی پروسکایتی مشابه روی الکترود تجاري در دسترس ITO (با مقاومت سطحي ۱۵اهم بر مربع و عبور متوسط ۸۶٬۲ درصد در ناحیهٔ مرئی) همزمان ساخته شد. اندازهگیری منحنیهای جریان-ولتاژ سلولهای خورشیدی پروسکایتی تحت تابش نور و در تاریکی با استفاده از شبیهساز خورشیدی با شدت mw/cm² و دستگاه مشخصه یاب I-V (مدل Keithley 2400) انجام شد. از آنجاییکه مورفولوژی سطحی الکترودها نقش مهمی در کاهش مقاومت تماسی و کاهش نشت جریان تماسی در سلولهای خورشیدی ایفا میکند [۳۷]، از سطح سه لایهای بهینه شده VAW و لایهٔ ITO تجاری تصاویر AFM با استفاده از دستگاه میکروسکوپ نیروی اتمی (Veeco-auto probe-cp_research مدل AFM) تهيه شد که در شکل ۱۰ نشان داده شده است. جذر میانگین مربعی ناهمواری سطحی (RMS) برای سه لایهای VAW مقدار ۱٬۳۱nm و برای لایه ITO مقدار ۲٬۸۲nm تعیین شد که هموارتر بودن سطح الکترود VAW نسبت به ITO را نشان می دهد.

شکل ۱۰. تصاویر AFM از سطح الف: سه لایهای VAW و ب: ITO تجاری.

منحنی مشخصهٔ J-V در تاریکی و تحت روشنایی سلولهای خورشیدی پروسکایتی با الکترود VAW بهینه شده و ITO در شکل۱۱ نشان داده شده است. همچنین پارامترهای فتوولتائیک مربوط به این سلولها در جدول۱ آورده شده است.

با استفاده از الکترود VAW به علت حضور لایهٔ تزریق کنندهٔ حفره WO3 و همچنین بهبود ویژگی های سطح الکترود، تزریق حامل های بار بهبود می یابد و منجر به افزایش چگالی جریان در حالت تاریکی نسبت به الکترود TTO می شود. جریان مدار کوتاه سلول خورشیدی پروسکایتی با الکترود VAW تحت روشنایی ۱۷/۶mA/cm² است در حالی که این کمیت برای سلول خورشیدی پروسکایتی با الکترود ITO مقدار ۲۹/۳۴ است. ضریب پرشدگی نیز از

شکل ۱۱. منحنی مشخصه چگالی جریان-ولتاژ الف: در تاریکی، ب: تحت روشنایی با آندهای VAW و ITO .

افزایش چگالی جریان مدار کوتاه و ضریب پرشدگی در سلول بر پایهٔ الکترود VAW ناشی از اثرات تزریق كنندگي حفره لايه WO3، هموارتر بودن سطح لايه VAW و كمتر بودن مقاومت سطحي الكترود VAW نسبت به ITO است. همچنین، مشاهده می شود که ITO هر دو سلول تقریباً یکسان هستند که این پدیده بهدلیل یکسان بودن پتانسیل داخلی دو سلول است [۳۸]. همچنین نتایج نشان داد بازده از مقدار ٪۷٫۳ به ٪۹٫۸۷ افزايش مىيابد يعنى بازده تبديل توان سلول خورشيدي پروسکایتی ساخته شده بر الکترود بهینه شده VAW، ./۲٫۵۷ بالاتر از سلول ساخته شده با الکترود ITO است. برای مقایسهٔ دانگ و همکاران [۳۹]، از سامانه سه لايهاي AZO/Au/AZO بهجاي FTO در سلول خورشیدی پروسکایتی استفاده نمودند و بازدهٔ تبدیل توان ٪۹٫۵ را گزارش نمودند که قابل مقایسه با نتیجه حاصل از این پژوهش است. همچنین لاکارلی^۲ و

همکار [۴۰]، در سلول خورشیدی پروسکایتی از لایه SnO₂/Au/SnO₂ بهعنوان جایگزین الکترود ITO بهره جستند که جریان مدار کوتاه آن ۱۳٬۱۹mA/cm² و بازده این سلول ٪۸٬۳ گزارش شد که مقادیرشان از نتایج ما کمتر هستند.

بهطور کلی نتیجه میگیریم که ساختار چند لایهای V₂O₅/Ag/WO₃ بهعنوان یک الکترود مؤثر در سلولهای خورشیدی پروسکایتی میتواند جایگزین مناسبی برای الکترود مرسوم ITO باشد.

جدول۱. مشخصات سلولهای خورشیدی پروسکایتی با الکترودهای متفاوت VAW و ITO.

الكترود	Jsc (mA/ cm ²)	V _{oc} (V)	FF (%)	η _p (%)
ITO	10,97	• ,9٣	49,74	٧,٣٠
VAW	۱۷٫۶۰	• ,9٣	۶۰٫۳۲	٩٫٨٧

نتيجه گيرى

در این مقاله سامانهٔ چندلایهای رسانای شفاف (VaW)(V2O5/Ag/WO3(VAW) بهعنوان جایگزینی مناسب برای اکسید ایندیوم آلاییده شده با قلع ITO با استفاده از نظریهٔ ماتریس مشخصهٔ لایه های نازک و با تکیه بر خواص اپتیکی طراحی و شبیه سازی شده است. ساختار بهینه سامانه سه لایهای رسانای شفاف (40nm)/Ag(10nm)/WO3(40nm) تعیین شد و مقدار تراگسیل متوسط برای این ساختار در ناحیهٔ شد و مقدار تراگسیل متوسط برای این ساختار در ناحیهٔ مرئی، ۹۵ درصد محاسبه شده است. با استفاده از روش مرئی، ۹۵ درصد محاسبه شده است. با استفاده از روش مرئی، ۹۵ درصد محاسبه شده است. با استفاده از روش مرئی، ۹۵ درصد محاسبه شده است. با استفاده از روش مرئی، ۹۵ درصد محاسبه شده است. با استفاده از روش مرئی، ۹۵ درصد محاسبه شده است. با استفاده از روش

¹ Tran-Van Dang

8 19 (2018) 125-138. https://doi.org/10.22055/jrmbs.2018.13963

[2] A. Mohammadbeigi, S.M. Ghorashi, The Study of Different Electron Transporting Materials on the Optical Performance of the Perovskite Solar Cells, *Journal of Research on Many-body Systems* **10** *1* (2020) 77-86. https://doi.org/10.22055/jrmbs.2018.13893

[3] F. He, H.You, X. Li, D.Chen, S. Pang, W. Zhu, H. Xi, J. Zhang, C. Zhang, Transparent Ultrathin Metal Electrode with Microcavity Configuration for Highly Efficient TCO-Free Perovskite Solar Cells, *Materials* **13** (2020) 2328:1-13. https://doi.org/10.3390/ma13102328

[4] P. Basumatary, P. Agarwal, A short review on progress in perovskite solar cells, Materials Research Bulletin *149* (2022) 111700.

https://doi.org/10.1016/j.materresbull.2021. 111700

[5] S.H. Lee, G. Kim, J. Lim, K. Lee, M. High-performance ZnO:Ga Kang, multilayered /Ag/ZnO:Ga transparent electrodes targeting large-scale perovskite solar cells, Solar Energy Materials and Solar Cells 186 (2018) 378-384. https://doi.org/10.1016/j.solmat.2018.07.01 0

[6] M. Girtan, B. Negulescu, A review on oxide/metal/oxide thin films on flexible substrates as electrodes for organic and perovskite solar cells, *Optical Materials: X* **13** (2022) 100122. https://doi.org/10.1016/j.omx.2021.100122.

[7] X. Liu, X. Guo, Z. Gan, N. Zhang, X. Liu, Efficient Perovskite Solar Cells Based on Multilayer Transparent Electrodes Through Morphology Control, *The Journal of Physical Chemistry C* **120** (2016) 26703–26709.

https://doi.org/10.1021/acs.jpcc.6b10288

[8] Z. Li, Stable Perovskite Solar Cells Based on WO₃ Nanocrystals as Hole Transport Layer, *Chemistry Letters* 44 (2015) 1140-1141. https://doi.org/10.1246/cl.150445

[9] I. Jeon, J. Yoon, N. Ahn, M. Atwa, C. Delacou, A. Anisimov, E. Kauppinen, M.G.

نظير جذب در لايهٔ پروسکايتي و همچنين چگالي جریان مدار کوتاه فرمولبندی و محاسبه شد و نشان داده شد که این ویژگیها از تغییر ضخامت لایهٔ دی الكتريك WO₃ بيشتر از تغيير ضخامت لايهٔ دى الكتريك V₂O₅ متأثر مى شوند. در يايان شبيه سازى بیشینه ۱۹٬۳mA/cm² J_{SC} برای ضخامت لایه اکسید واناديوم ٢٠نانومتر و ضخامت لايهٔ اکسيد تنگستن ۵۵نانومتر بهدست آمد که از مقدار J_{SC} محاسبه شده برای سلول خورشیدی پروسکایتی مبتنی بر الکترود ITO با ساختار مشابه (۱۷٬۲mA/cm²) بهاندازهٔ /۱۲٬۲ بیشتر است. در نهایت سلول خورشیدی پروسکایتی با الکترود بهینه شده VAW ساخته شد و با سلول خورشیدی پروسکایتی با الکترود ITO مقایسه شد. با استفاده از الکترود بهینه شده VAW مقدار چگالی جریان مدار کوتاہ و ضریب پرشدگی ارتقا یافت و مقدار بازده تبديل توان سلول خورشيدي يروسكايتي ./۲٬۵۷٪ نسبت به سلول ساخته شده بر الکترود ITO افزایش داشت. در مجموع ساختار چند لایهای V2O5/Ag/WO3 مي تواند به عنوان يک الکترود مؤثر در سلولهای خورشیدی پروسکایتی جایگزین مناسبی برای الکترود مرسوم ITO باشد.

سپاسگزاری

نویسندگان از معاونت پژوهشی دانشگاه کاشان و پژوهشکده نانو دانشگاه شهرکرد بهخاطر حمایتهایشان صمیمانه تقدیر و تشکر مینمایند.

مرجعها

[1] M.J. Namvar, M.H. Abbaspour Fard, M.R. Roknabadi, A. Behjat, M. Mirzaei, investigating the effect of adding combined Rubidium-Cesium cations on the performance of FAMAPb(IBr)3 mixed halide and cation perovskite solar cells, *Journal of Research on Many-body Systems*,

٣.

مدينه نژادزنگنه و همكاران

3

[15] M. Nejadzangeneh, S.M. Ghorashi, M. Ghasemi Varnamkhasti, Simulation and optimization of green organic light emitting diode based on TiO₂/Ag/MoO₃ multilayer electrode, *Optics & Laser Technology* **143** (2021)107290.

https://doi.org/10.1016/j.optlastec.2021.107 290

[16] F. Liang, Y. Lin, Z. He, W. Chen, Y. Zhu, T. Chen, L. Liang, M. Suman, Y. Wu, Promising ITO-free Perovskite Solar Cells with WO₃-Ag-SnO₂ as Transparent Conductive Oxide, *Journal of Materials Chemistry* A. 6 (2018). https://doi.org/10.1039/C8TA08287A

[17] X. Xie, C. Wu, S. Sun, X. Xu, W. Xu, G. Qin, L. Xiao, Semitransparent Perovskite Solar Cells with Dielectric /Metal/Dielectric Top Electrodes, *Energy Technology* **8** (2019) 1900868. https://doi.org/10.1002/ente.201900868

[18] T. Babeva, H. Awala, J. Grand, K. Lazarova, M. Vasileva, S. Mintova, Optical and sensing properties of sol-gel derived vanadium pentoxide thin films with porous and dense structures, *Journal of Physics: Conference Series* **992** (2018) 012038. http://dx.doi.org/10.1088/1742-6596/992/1/012038

[19] P. Shangzheng, X. Li, H. Dong, D. Chen, W. Zhu, J. Chang, Z. Lin, H. Xi, J.F. Zhang, Efficient Bifacial Semitransparent Perovskite Solar Cells Using Ag/V₂O₅ as Transparent Anodes, *ACS Applied Materials & Interfaces* 10 (2018) 12731–12739. https://doi.org/10.1021/acsami.8b01611

[20] P. Gurudevi, P. Venkateswari, T. Sivakumar, C. Ramesh, P. Vanitha, Solution Processed WO₃ and PEDOT:PSS Composite for Hole Transport Layer in ITO-Free Organic Solar Cells, *Journal of Cluster Science* inpress (2022). https://doi.org/10.1007/s10876-022-02368-6

[21] R. Mewada, N. Bhagat, V. Saxena, S. Choudhury, A. Mahajan, A. Singh, K.P. Muthe, Low temperature processable crystalline WO₃ Langmuir-Blodgett ultrathin film as blocking layer in solar cells application, *AIP Conference Proceedings*,

Choi, S. Maruyama, Y. Matsuo, Carbon Nanotubes Versus Graphene as Flexible Transparent Electrodes in Inverted Perovskite Solar Cells, *The Journal of Physical Chemistry Letters* **8** (2017) 5395– 5401.

https://doi.org/10.1021/acs.jpclett.7b02229

[10] Y. Zhou, R. Azumi, Carbon nanotube based transparent conductive films: progress, challenges, and perspectives, *Science and Technology of Advanced Materials* 17 (2016) 493-516. <u>https://doi.org/10.1080/14686996.2016.121</u> 4526

[11] P.C. Kao, C.J. Hsu, Z.H. Chen, S.H. Chen, Highly transparent and conductive MoO₃/Ag/MoO₃ multilayer films via air annealing of the MoO₃ layer for ITO-free organic solar cells, *Journal of Alloys and Compounds* **906** (2022) 164378. https://doi.org/10.1016/j.jallcom.2022.1643 87.

[12] R. Hernandez Castillo, D. Canto-Reyes, A. Borges Pool, J.A. Mendez-Gamboa, M. Acosta, Influence of top layer thickness on the performance of WO₃/Ag/WO₃transparent electrodes, *Journal of Materials Science: Materials in Electronics* **32** (2021) 19063–19069.

<u>https://doi.org/10.1007/s10854-021-06422-</u> <u>3</u>

[13] C. Park, J.W. Lim, J.H. Heo, S.H. Im, Color Implementation of High-Efficiency Perovskite Solar Cells by Using Transparent Multilayered Electrodes, Color High-Efficiency Implementation of Perovskite Solar Cells by Using Transparent Multilayered Electrodes. ACS Appl. Energy (2022)12151-12157. Mater 5 https://doi.org/10.1021/acsaem.2c01658.s0 01

[14] H. Li, X. Li, W. Wang, J. Huang, J. Li, S. Huang, B. Fan, J. Fang, W. Song, Ultra flexible and biodegradable perovskite solar cells utilizing ultrathin cellophane paper substrates and TiO₂/Ag/TiO₂ transparent electrodes, *Solar Energy* **188** (2019) 158– 163.

https://doi.org/10.1016/j.solener.2019.05.06

[30] C.W. Chen, S.Y. Hsiao, C.Y. Chen, H.W. Kang, Z.Y. Huang, H.W. Lin, Optical properties of organometal halide perovskite thin films and general device structure design rules for perovskite single and tandem solar cells, *Journal of Materials Chemistry A* **3** (2015) 9152-9159. https://doi.org/10.1039/C4TA05237D

[31] F. Cheng, P.-H. Su, J. Choi, S. Gwo, X. Li, C.-K. Shih, Epitaxial growth of atomically smooth aluminum on silicon and its intrinsic optical properties, *ACS Nano* 10 (2016) 9852-9860. https://doi.org/10.1021/acsnano.6b05556

[32] Y. Jiang, S. Pillai, M.A. Green, Realistic Silver Optical Constants for Plasmonics, *Scientific Reports* 6 (2016) 30605. <u>https://doi.org/10.1038/srep30605</u>

[33] M.G. Hutchins, O. Abu-Alkhair, M.M. El-Nahass, K. Abd El-Hady, Structural and optical characterisation of thermally evaporated tungsten trioxide (WO₃) thin films, *Materials Chemistry and Physics* **98** (2006) 401-405. https://doi.org/10.1016/j.matchemphys.200 5.09.052

[34] L. Boudaoud, B. Noureddine, R. Desfeux, B. Khelifa, C. Mathieu, Structural and optical properties Of WO₃ and V₂O₅ thin films prepared by Spray Pyrolysis, *Catalysis Today* **113** (2006) 230–234. https://doi.org/10.1016/j.cattod.2005.11.072

[35] W. Sha, X. Ren, L. Chen, W. Choy, The Efficiency Limit of CH₃NH₃PbI₃ Perovskite Solar Cells-Supplementary Information, *Applied Physics Letters* **106** (2015) 22104. https://doi.org/10.1063/1.4922150

[36] D. Han, H. Kim, S. Lee, M. Seo, S. Yoo, Realization of efficient semitransparent organic photovoltaic cells with metallic top electrodes: Utilizing the tunable absorption asymmetry, *Optics express* **18** (2010) 513-521. <u>https://doi.org/10.1364/OE.18.00A513</u>

[37] J.C. Ke, Y.H. Wang, K.L. Chen, C.J. uang, Microcavity Enhancing the Performance Using WO₃/Au/WO₃ as Transparent Electrode various power O₂ plasma treatments on the indium tin oxide substrate, *Journal of Colloid and Interface* **2265** (2020) 030299. https://doi.org/10.1063/5.0016670

[22] M.A. Cherif, A. Labiod, D. Barakel, S. Touihri, P. Torchio, Tailored ZnS/Ag/TiO_x transparent and conductive electrode for organic solar cells, *EPJ Photovoltaics* 10 (2019) 1051. https://doi.org/10.1051/epjpv/2019004

[23] H.A. Macleod, *Thin-Film Optical Filters, (4th ed.)* CRC Press, New York, (2010).

https://doi.org/10.1201/9781420073034

[24] M. Ghasemi Varnamkhasti, E. Shahriari, Influence of heat treatment on characteristics of In₂O₃/Ag/MoO₃ multilayer films as transparent anode for applications, Journal optoelectronic of Applied Physics B 120 (2015) 517-525. https://doi.org/10.1007/s00340-015-6160-7

[25] G. Haacke, New figure of merit for transparent conductors, *Journal of Applied Physics*, 47 9 (1976) 4086-4089. https://doi.org/10.1063/1.323240

[26] L. Pettersson, L. Roman, O. Inganas, Modeling photocurrent action spectra of photovoltaic devices based on organic thin films, *Journal of Applied Physics* **86** (1999) 487-496. <u>https://doi.org/10.1063/1.370757</u>

[27] T. Bendib, H. Bencherif, M. Abdi, M. Faycal, L. Dehimi, M. Chahdi, Combined Optical-Electrical modeling of perovskite solar cell with an optimized design, *Optical Materials* **109** (2020) 110259. https://doi.org/10.1016/j.optmat.2020.1102 59

[28] S. Han, S. Lim, H. Kim, H. Cho, S. Yoo, Versatile Multilayer Transparent Electrodes for ITO-Free and Flexible Organic Solar Cells, *IEEE Journal of Selected Topics in Quantum Electronics* **16** (2011) 1656-1664. https://doi.org/10.1109/JSTQE.2010.20416 <u>37</u>

[29] M. Soldera, A. Koffman-Frischknecht, K. Taretto, Optical and electrical optimization of all-perovskite pin type junction tandem solar cells, *Journal of Physics D: Applied Physics* 53 (2020) 315104. <u>https://doi.org/10.1088/1361-6463/ab8851</u>

٣٢

٣٣

Science **465** (2016) 311-315. <u>https://doi.org/10.1016/j.jcis.2015.12.002</u>

[38] P. Shen, L. Shen, Y. Long, G. Chen, Indium Tin Oxide-Free Polymer Solar Cells: Microcavity Enhancing the Performance Using WO₃/Au/WO₃ as Transparent Electrode, in *IEEE Electron Device Letters* **35** (2014) 1109-1111. https://doi.org/10.1109/LED.2014.2357712

[39] V.D. Tran, S.V.N. Pammi, J. Choi, S.G. Yoon, Utilization of AZO/Au/AZO multilayer electrodes instead of FTO for perovskite solar cells, *Solar Energy Materials and Solar Cells* **163** (2017) 58-65. <u>https://doi.org/10.1016/j.solmat.2017.01.00</u> <u>8</u>

[40] G. Lucarelli, T. Brown, Development of Highly Bendable Transparent Window Electrodes Based on MoOx, SnO₂, and Au Dielectric/Metal/Dielectric Stacks: Application to Indium Tin Oxide (ITO)-Free Perovskite Solar Cells, *Frontiers in Materials* **6** (2019) 310. https://doi.org/10.3389/fmats.2019.00310